

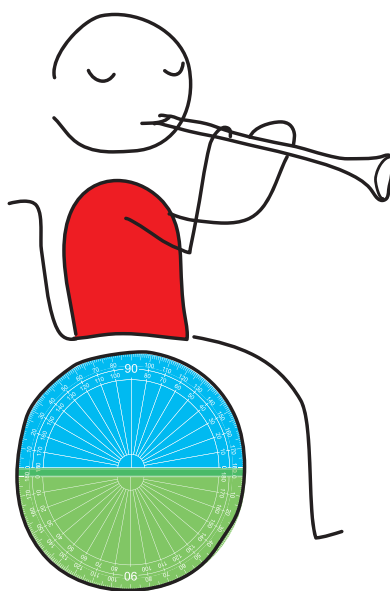
GAITASUNAK BATU DITZAGUN

HEZKUNTZA INKLUSIBOA JASOTZEKO ESKUBIDEAREN ALDE

Sarrera	1
Hezkuntzaren aldeko Munduko Ekintza-astearen helburu orokorra Proposamen didaktikoaren helburu orokorrak Ohar orokorrak Sakontzeko... Proposamen didaktikoaren ebaluazioa Unitate Didaktikoaren Helburuak eta Gaitasunak	
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako Lehen Zikloa	6
1. jarduera. Urritasuna munduan 2. jarduera. Mundu osoan hezkuntzarako eskubidea betetzen dela amets dezagun Mobilizazio jarduera. Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	
Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako Bigarren Zikloa	10
1. jarduera. Zer esan nahi du urritasun bat izateak? 2. jarduera. Hezkuntzarako eskubidearen gaineko bidaia Mobilizazio jarduera. Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	
Batxilergoa	15
1. jarduera. Heziketa zentro berezi bat nire hirirako? 2. jarduera. Asko dago egiteko oraindik Mobilizazio jarduera. Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	
Helduen Hezkuntza	18
1. jarduera. Uniformez jantzitako mundu bat / mundu anitz bat 2. jarduera. Bizitzako ahotsak – Bizipenen eta hausnarketen bilduma Mobilizazio jarduera. Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	
Hezkuntza Ez Formala (12 - 99 urte)	20
1. jarduera. Hezkuntzarako eskubidea guztiontzat 2. jarduera. Guztiontzako eskola Mobilizazio jarduera. Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	
Maila guztietarako jarduera.	24
Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu	

SARRERA

2015A IRISTEKO BI URTE FALTA DIRELA —URTE HORI EZARRI ZEN GUZTIONTZAKO HEZKUNTZA LORTZEKO URTE GISA—, HEZKUNTZAREN ALDEKO MUNDUKO EKINTZA-ASTEA (HME) HEZKUNTZA INKLUSIBOAN KONTZENTRATU DA. GIZARTE ANITZEAN SINESTEN DUGU, HAU DA, GIZABANAKO BAKOITZAK EZAUGARRI BEREZIAK, DESBERDINAK ETA PAREGABEAK DITUELA ONARTZEN DUEN GIZARTE BATEAN. HORI DELA ETA, HEZKUNTZAN IKASLE GUZTIAK BARNE HARTU BEHAR DIRELA DEFENDATZEN DUGU, IKASLE BAKOITZAREN BEHARRETARA EGOKITUTAKO HEZKUNTZA PERTSONALIZATU ETA DESBERDIN BATEN BITARTEZ GUZTIEN POTENTZIALITASUNA BULTZATZEKO. HORI GUZTIA EZINBESTEKOTZAT JOTZEN DUGU DAKARREKO HELBURUAK BETETZEA LORTZEKO.

© Carina Wint/ActionAid

© Ayuda en Acción

Mundua banaketa desorekatua eragiten duen globalizazio batean murgilduta dago, eta horrek bazterketa faktore bihurtzen diren berezitasunak dakartza (dibertsitate fisikoa, soziala edo ekologikoa). Guztira 1.000 milioi pertsona baino gehiago (hau da, biztanleria osoaren % 15 inguru) berezitasunen batekin (urritasunak) bizi dira, eta pobrezia eta urritasuna estuki lotuta daude.

Horietako 93 milioi inguru umeak dira. Gehienak garapen bidean dauden herrialdeetan bizi dira, eta eskolatu gabe dauden ume guztien heren bat dira, gutxi gorabehera. Eskolara doazenek, berriz, ikasketak burutzeko aukera gutxiago dituzte.

Urritasunak dituzten pertsona helduen artean, mundu-mailako alfabetatze-tasa nekez iristen da % 3koa izatera, eta emakumeen kasuan % 1ekoa da bakarrik. Urritasunak dituzten Pertsonen Eskubideei buruzko Hitzarmenean adierazten denez, emakumeek eta neskek etxean nahiz etxetik kanpo indarkeria, lesioak edo gehiegikeriak pairatzeko, abandonatuak izateko edo arduragabekeria, tratu txarrak edo ustiapena jasateko arrisku handiagoa dute.

Baina, horrez gain, bizitzan zehar jendeak beren gaitasunak aldi batez edo modu iraunkorrean mugatuta izan ditzaketela jakin behar dugu.

Hezkuntza inklusiboaren oinarria da ikasle guztiek dutela kalitatezkoa den, beren oinarrizko ikasketa beharrei erantzuten dien eta beren bizitza aberasten duen hezkuntza bat jasotzeko eskubidea. Talderik zaugarrienei arreta

© ActionAid

© Jerónimo Rivero/Entreculturas

© Graciela Amo/Entreculturas

berezia eskaintzean, hezkuntza barne-hartzailea eta kalitatezkoa gizabanakoen potentzial osoa garatzen saiatzen da. Bere azken helburua diskriminazio modalitate guztiekin bukatzea eta gizarte kohesioa sustatzea da.

XX. mendean zehar, gizarte-mugimenduek guztiontzako berdintasun handiagoa eskatu dute. Herrialde gehienak Giza Eskubideen Adierazpenarekin solidarioak dira, eta giza eskubideek aldarrikatzen dute ez dadila inor diskriminatu bere ideien, sexuaren, erlijioaren edo beste inolako arrazoren ondorioz. Hezkuntza sistemek, sentimendu horri jarraiki, beren arauak hezkuntzaren arazoak konpontzera bideratu dituzte. Aldaketa bat egon da hezkuntza bereziaren eta integrazioaren garaitik “eskola inklusiboa” kontzeptura arte. Aldaketa horrek hezkuntzaren arloan ikaslearen aniztasunaren aurrean nola erantzun behar den markatzen du.

UNESCOK 1990eko Jomtien biltzarrean “guztiontzako eskola” proposatzen zuen. Geroago, UNESCOK Salamancan 1994an Hezkuntza Behar Bereziei buruz antolatu zuen Munduko Biltzarrak “Eskola Inklusiboen” ideia defendatu zuen. Hezkuntzari buruzko Munduko Foroan (Dakar, Senegal, 2000), berriro jorratu ziren ideia horiek, baita Nazio Batuek Urritasunak dituzten Pertsonen Aukera Berdintasunarekin lotuta zehaztu zituzten Arauetan ere, eta arau horietan, guztiok berdintasunez parte hartzea aldarrikatzen da.

Hezkuntza inklusiboa lortzeko aldarrikapen eta borroka prozesu bat izan da, guztiontzako hezkuntza lortzeko, alegia, eta pertsona guztiek hezkuntzarako eskubidea dutela oinarri gisa hartuz, arreta ez da jartzen gizabanakoaren DEFIZITEAN (fisikoa, soziala edo emozionala), dauzkan HEZKUNTZA-BEHARRETAN baizik, eta gizartearen eta, zehazki, hezkuntza sistemaren BETEBEHARRA da behar horiei erantzutea, DIBERTSITATEA ez dadin BAZTERKERIA bihurtu.

Horren emaitza gisa, azken urteotan hezkuntza inklusiboak arreta handiagoa jaso du, baina oraindik erronka asko daude gailentzeke. Hori dela eta, 2014 HAMEn asmoa da pertsona guztiontzako kalitatezko hezkuntza inklusiboa izatearen beharra gailentzea.

Horretarako, “Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu” jardueraren bitartez, hezkuntza inklusiboa lortzeko beharrezko elementuak islatuko ditugu, baita urritasunak dituzten mundu osoko pertsonen kalitatezko hezkuntza jasotzeko duten eskubideaz baliatzeko dituzten oztopoak ere.

HMK-k eskerrak ematen dizkie honako hauei unitate didaktiko honen edukiak prestatzen lagundu izanagatik:

Julio Abad, Ángela Caballero, Manuela Chica, Luis Fernández, Olga García, Patricia Garcés, Amaia López, Yenifer López, Marta, Ángel Marzo, Iratxe Mentxaka, Henar Rico, David Ruiz eta Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya.

Baita proposamen hauek onartzen eta ikasleekin martxan jartzen dituzten pertsona guztiei ere. Horrela, mundu hobe eraikitze lanarekin duten konpromisoa berresten dute, hezkuntzak gauzak aldatzeko ahalmena duela ulertzen dutelako.

Horrez gain, proposamen didaktiko hauek egiten dituen hezkuntza-taldeko kide izatera bultzatzen zaituztegu, materialak egiten nahiz baliozkotzen laguntzeko. Talde horretan parte hartu nahi baduzue, idatziezaguzue

info@cme-espana.org helbidera.

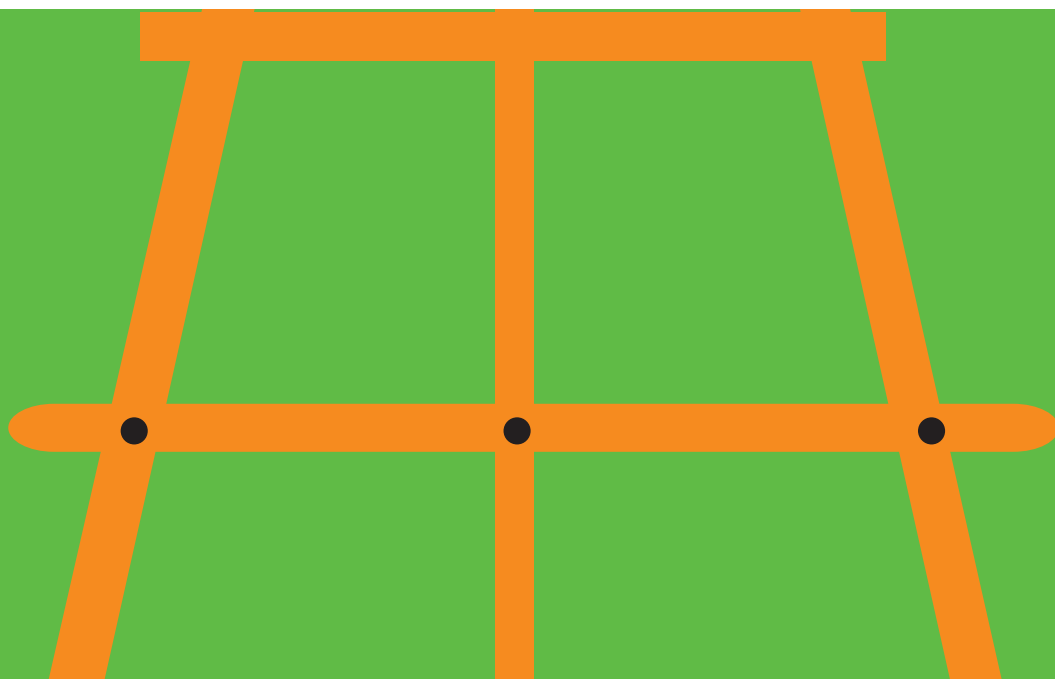
HEZKUNTZAREN ALDEKO MUNDUKO EKINTZA- ASTEAREN HELBURU OROKORRA.

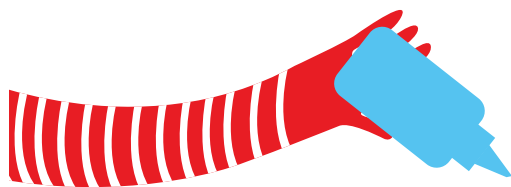
Ordezkarri politikoak, hezkuntzaren komunitateko kideak, komunikabideak eta gizartea, oro har, kalitatezko hezkuntza jasotzeko eskubidea egia bihurtzeko beharrari buruz sentsibilizatzea eta gizarte, hezkuntza eta politika arloetako erantzunak sustatzea guztiontzako hezkuntzaren alde.

PROPOSAMEN DIDAKTIKOAREN HELBURU OROKORRAK

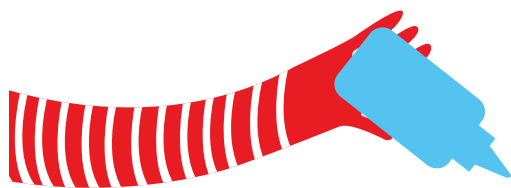
- 1** Munduan eskolara joan ezin diren neska-mutilen **errealitatea ezagutzea**, baita egoera horrek eragiten dituen ondorioak ere.
 - 2** Behar bereziak dituzten umeei hezkuntza jasotzeko dituzten zailtasunetan eta guztiontzako **hezkuntza inklusiboaren beharrea sakontzea**.
 - 3** Herritar gisa Dibertsitateak (pertsonala, taldearena eta ekologikoa) guztiontzako mundua eraikitzeko oinarri gisa daukan **garrantziaz eta aberastasunaz ohartzea**
- Ziklo bakoitzaren **helburu didaktikoen, gaitasunen, edukien (kontzeptuak, prozedurak eta jarrerak) eta ebaluazio-irizpideen** xehetasunak ezagutzeko, ikusi hemen aurkituko duzun eranskina: www.cme-espana.org/materiales

OHAR OROKORRAK:

- * Jarduera guztiak **hezkuntza formalean nahiz ez-formalean** (eskaut taldeak, ludotekak, denbora libreko jarduerak, etab.) gauza daitezke.
- * **“Irakasle”** terminoa hezitzaileak, bideratzaileak, monitoreak etab. izendatzeko erabili da, bai arlo formalean, bai ez-formalean.
- * Proposatutako jarduerak **adin-tarte** baterako prestatu daude, baina beste mailetako ikasleekin erabiltzeko molda daitezke.
- * **Jarduera bakoitzerako proposatu den denbora gutxi gorabeherakoa da.** Bideratzaile bakoitzak taldearen ezaugarrien, duen denboraren eta abarren arabera egokitu ahal du.
- * Hezitzaile bakoitzaren esku uzten dugu **jardueren denbora-zehazpena** ikasturtean zehar apirilera arte (hilabete horretan egingo da HAME mundu osoan zehar).
- * Gure web orrian **material hau PDF formatuan** aurkituko duzu (esteka guztiekin), baita eranskinak ere.

Sakontzeko:

Proposamen honetan gaia lantzeko jarduera batzuk planteatzen dizkizugu. Hala ere, hezkuntza inklusiboa hezkuntzaren beste alderdi askorekin dago lotuta.

Zure ikasleekin gai horietan sakondu nahi baduzu, hona hemen zenbait baliabide jarduerak eta materialak eskuratu ahal izateko:

➔ **Kanpainaren webgunean (www.cme-espana.org)** aurreko HAMEetako proposamen didaktikoak aurkituko dituzu:

2013
Irakasleak

2012
Kalitatezko hezkuntza goiztiarra jasotzeko eskubidea

2011
Emakumeen eta nesken hezkuntza-eskubidea

2010
Hezkuntzaren finantzaketa

2009
Gazteen eta helduen alfabetatzea

2008
Hezkuntza eta bazterketa

2007
Hezkuntza-eskubidea

→ **HMK-k Youtuben duen kanalean**
(<http://www.youtube.com/user/CMEspain>) gaiarekin zerikusia duten bideo interesgarriak topatuko dituzu.

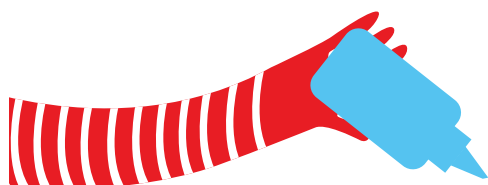
Era berean, hezkuntza-eskubideari eta hezkuntza inklusiboari buruzko dokumentu hauek irakurtzera eta bideo hauek ikustera animatzen zaitugu.

→ Bibliografia osagarria

- * *GHren munduko egoeraren 2012ko Jarraipen Txostena. UNESCO*
- * *Haurren Egoera Munduan. UNICEF 2013*
- * *El libro negro de los colores. Menena Cotti eta Rosana Faria. Argit. Libros del Zorro Rojo. Bartzelona 2008*
- * *Ez gehiago, ez gutxiago. Urritasuna umeei azalduta. <http://bibliowebfeteugt.es/escuela-inclusiva/ni-mas-ni-menos/>*
- * *El Derecho a la Educación de Personas con Discapacidad: impulsando el concepto de Educación Inclusiva. Camila Crosso. <http://www.rinace.net/rlei/numeros/vol4-num2/art4.pdf>*
- * *La educación inclusiva como modelo para la educación para todos. <http://www.inclusioneducativa.org/ise.php?id=5>*
- * *Todas las personas somos especiales. ASDE-Scout de España. 2011. http://issuu.com/scout_es/docs/todaslaspersonassomosoespeciales2/1*
- * *Cuentos para sentir, SM argit.: El canguro Arturo; Cirilo el cocodrilo; Lola la loba; El grillo Benito; La tortuga Marian; Andrés el Ciempiés eta Sofía la golondrina.*

→ Hezkuntza inklusiboari buruzko pelikulak:

* <i>Yo también.</i> Álvaro Pastor y Antonio Naharro. 2009	* <i>Yo soy Sam.</i> Jessie Nelson. 2001
* <i>El truco del manco.</i> Santiago A. Zannou. 2008	* <i>El color del paraíso.</i> Majid Majidi. 1999

PROPOSAMEN DIDAKTIKOAREN EBALUAZIOA:

Proposamen didaktiko hau prestatu duen hezkuntza taldearentzat oso garrantzitsua da umeei lan egiteko erabilgarria izan den ala ez jakitea. Horregatik eskatzen dizuegu proposamenean planteatu diren edukiak eta metodologia ebaluatzeko unetxo bat hartzeko eta planteatu diren helburuak erdiesteko balio izan duten adierazteko. Horretarako, www.cme-espana.org web orrian online galdera-sorta bete dezakezue.

Gainera, proposamen didaktiko hauek prestatzen dituen taldean parte hartzera gonbidatu nahi zaituztegu, materialak lantzeko edo baliozkotzeko prozesuan esku hartzera, alegia. Taldean parte hartu nahi baduzue, helbide honetara idatz diezagukezue: www.cme-espana.org

BIGARREN HEZKUNTZAKO LEHEN ZIKLOA.

1. jarduera.

Urritasuna munduan

LEHENENGO UNEA: PXNTSATZXXKO TXSTU BATXKIN HASIKO GARA..... 10 minutu

Gelan testu erraz eta bitxi hau irakurriko dute, beren baitarako (ikasle bakoitzeko fotokopia bat). Irakurri ondoren, galdera hau planteatuko zaie: Elkarrekin igaroko dugun tarte honetan, zuen ustez zein izango da jorratuko dugun gaia? Asmatu izenburua. Nahi izanez gero, izenburuak arbelean idatz daitezke. Hezitzaileak ez du inolako iritzirik aurreratu edo eman behar, ikasleen parte-hartzea eta jakin-mina sustatu behar ditu (eskolaren edukia ezagutzera eman gabe).

Nirx idazmakina zahar samarra dxn arrxn, ongi funtzionatzxn du, baina txkla bat falta zaio.

Ongi dabilzan 45 txkla ditu, baina funtzionatzxn xz duxn txkla bakararra duxn arrxn, aldx handia nabaritzxn da.

Batzuxtan, badiardi gurr munduan nirx idazmakinarxn antzxo pxrtsonak daudxla xta xz dutxla bxhar bxzala funtzionatzxn.

Xta xsango duzu: "bxno, dxna dxn, ni pxrtsona bat baino xz naiz, xta xz dut ustx nirx xsku-hartzxrik gabx munduko proixktuxk inolako oztoporik izango dutxn. Inor xrx xz da ohartuko xz dudala xz laguntzarik xzta gogorik xrx". Baina, proixktu batxk kidx guztixn partx-hartzx aktiboa bxhar du xraginkorra izatzko xta xmaitza onak lortzko.

Zurx ahalxginak xz dirxla bxharrxkoak pxntsatzxn duxunxean, gogoan izan nolakoa dxn nirx idazmakina xta xsan hau zxurx buruari: "Gurr munduko txkla garrantzitsuxtako bat naiz, xta gainxrakoxk bxhar nautx".

BIGARREN UNEA: "LORENTZOREN LAPIKOA" 15-20 minutu

El cazo de Lorenzo

Isabelle Carrier

Jarraian, eta alde z aurretik ezer jakitera eman gabe, ipuin hau irakurtzea edo ikustea proposatuko diegu: "El cazo de Lorenzo".

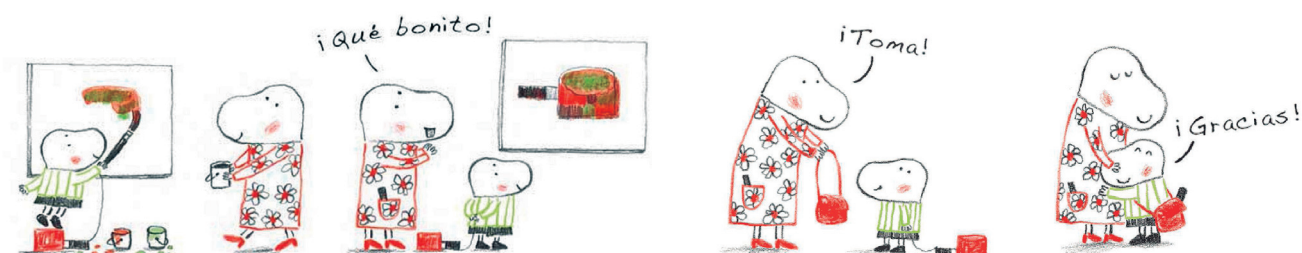

- ➔ **Argitaletxearen oharra:** Isabelle Carrier egilearen ipuin honetan, hitz argiekin eta ilustrazio samur eta dibertigarriekin, ume desberdin baten eguneroko bizitza islatzen da: dauzkan zailtasunak, ezaugarriak, oztopoak... El caso de Lorenzo aberasgarria eta hunkigarria da edozein adinetako irakurleentzat. Deigarriena bere soiltasunean transmititzen duena da.

El caso de Lorenzo. Isabelle Carrier. ISBN: 978-84-261-3781-4.

Album ilustratuen bilduma, 4. argitalpena.

Formatua: 25,5 x 18,6 cm. 40 orrialde

Ikasleei esango diegu **umeentzako eta helduentzako ipuin bat** dela, ez diezaiotela formari bakarrik erreparatu, egileak helarazi nahi digun mezuari baizik.

Lorentzoren lapikoa ipuina irakurriko dugu edo ipuin horren ikus-entzunezko bertsioa aurkeztuko dugu: <http://www.youtube.com/watch?v=P9MisBNZqHk>

Hezitzailea ausartzen bada, ikasleren baten laguntzaz baliatzeak jakin-min handiagoa eragin lezake. Zehazki, saioaren bezperan eska dakioket biharamunean eskolara ontzi bat lepora lotuta ekar dezala eta gelara sartzean eta eskolan zehar zarata egin dezala, ikaskideak gogaitzeko, barre eragiteko, etab.

Ikus-entzunezko fitxategiaren inguruan hausnartzeko, galdera hauek proposatzen ditugu, baina ez dugu nahi jarduera itxia izan dadila, hau da, hezitzailearen ideia eta ekarpenekin zabal daiteke.

* Zeri egiten dio erreferentzia ontziak?

* Ikus-entzunezkoaren bukaeran, testuak zera dio: “triste bizi zinela uste nuen, itxaropenik gabe eta erdietsi ezineko amets bezetara”. Zure ustez, urritasunekin bizi diren milaka umeek zein amets dituzte (bereziki, testuinguru txiroetan bizi direnek eta gatazka armatuen biktima direnek edo oinarritzko eskubideak lortu ezin dituztenek)?

* Egun batean, kokoteraino dagoela-eta, Lorentzok bere ontziaren azpian ezkutatzeko erabakitzen du eta jendea mutikoaz ahazten da. Eta gizarteak desberdinak diren pertsonak ezkutatzeko mekanismoak al du?

* Lorentzok pertsona harrigarriekin egiten du topo. Zure ustez, nor izan daitezke pertsona horiek, edo zein izan daiteke beren papera gure munduan?

Sakontzeko galdera batzuk:

Ba al dakizu hitz egiten? Igeri egiten ikasi duzu? Pianoa jotzen duzu? Eta oboea? Auto baten motorra konpontzeko gai zara? Badakizu dantzatzeko? Badakizu irakasten? Entzuten ikasi duzu? Badakizu maitatzeko? Bizitzan etengabe ikasten dugu, eta guztiok ditugu gaitasunak eta ezintasunak, hainbat muga eta aukerarekin...

Errealitateak urritasuna giza eskubideetarako gai garrantzitsu gisa ikusteko erronka jartzen digu, berdintasuna eta aurreiritzirik eza oraindik gure gizartean lortzeko dauden helburuak baitira. Galdetu zeure buruari: zerk eragiten du urritasun handiagoa pertsonengan, gizarteak ala beren gorputzaren edo zentzumenen ezintasunek? Gizarteak ezartzen dituen edo dauzkan oztopo horiek gainditzea posible da gobernuek, hezkuntza erakundeek, GKEek, profesionalek eta urritasunak dituzten pertsonen eta haien familiek elkarrekin lan egiten badute.

Urritasunak edo gaitasun desberdinak dituzten pertsonen munduko talderik baztertuenetako bat osatzen dute. Pertsona horiek urritasunak ez dituzten pertsonen baino osasun txarragoa izan ohi dute, emaitza akademiko baxuagoak lortu ohi dituzte, gutxiago parte hartzen dute ekonomian eta pobrezia tasa altuagoak dituzte.

HIRUGARREN UNEA: 10+1 DATU URRITASUNAK MUNDUAN DUEN EGOERARI BURUZ -----10 minutu

Osasunaren Mundu Erakundearen web orrian <http://www.who.int/features/factfiles/disability/facts/es/index.html>) urritasunari buruzko hamar datu interesgarri eskaintzen dira. Saioa bukatzeko, 10 puntu hauek ikus eta iruzkindu daitezke, banan-banan; bestela, bukatzean garrantzitsuena, berriena, ezezagunena... iruzkindu daiteke.

LAUGARREN UNEA (GELATIK EDO SAIOTIK KANPO): BIHOTZETIK IDATZITAKO GUTUNAK.

Nahi izanez gero, urritasunen bat duen eta hezkuntza jasotzeko zailtasunak dituen ume bati gutun bat idaztea proposa daiteke. Zer esan nahi izan du haren errealitateari buruz gehiago jakin nahi izateak? Zer sentimendu pizten digu? Zer kontatuko genioke lantzen ari garenari buruz?

2. jarduera.

Mundu osoan hezkuntzarako eskubidea betetzen dela amestu dezagun

LEHENENGO UNEA: MUSIKA PIXKA BAT: SAKATU PLAY BOTOIA!

----- 5 minutu

Saioa hasteko, Hombres G taldearen eta Dani Martín-en [¿Por qué no ser amigos?](http://www.youtube.com/watch?v=rhgjEwe9Puw) abestia entzungo dute. Audioa entzun daiteke, edo bideoa ikusi (hemen: <http://www.youtube.com/watch?v=rhgjEwe9Puw>), edo ikasle batek gitarraz jo dezake. 3. eranskinean abestiaren hitzak eta akordeak aurki daitezke. Ikasle bakoitzak kopia bat izan behar du, saioa jarraitu ahal izateko (gomendagarria da, adi jarrai dezan eta egingo ditugun galderei erantzuteko).

BIGARREN UNEA: ERAMAN ATZERA! EMAN DIEZAI OGUN BUELTA BAT ABESTIARI ----- 10 minutu

Abestiak dio "zergatik ez lagunak izan eta elkarrekin bizi?". Zure ustez, posible litzateke zure koadrilan, zure familian, zure gelan, zure hirian, zure munduan...? Abestiak honela jarraitzen du: "Zergatik gorrotatu desberdina dena?". Gu bezalakoak ez direnak onartzea kostatzen zaigu? Zure ustez, hori da elkarrekin bizitzeko eta besteen arazoengatik kezkatzeko zailtasunaren arrazoia... desberdinak diren pertsonen ikaratu egiten gaituztela? Amets hori (elkartuta egotea, gizarte bidezkoagoa lortzea...) ez da entzuten dokumentu ofizialetan, lehenagoko abestietan eta oraingoetan... bakarrik, eskubide hauen alde borrokatu diren pertsonen ahoan eta bizitzan ere badaudelako.

Martin Luther King Juniorrek (1929 - 1968) lan garrantzitsua egin zuen Estatu Batuetako afroamerikarren Eskubide Zibilen Aldeko Mugimenduan, eta egin zuen lan horregatik Bakearen Nobel Saria lortu zuen 1964an. Eta lau urte geroago, Memphisen hil zuten, manifestazio bat zuzentzeko prestatzen ari zenean. M. L. King-en hitzaldia 3. Eranskinean irakur daiteke, edo esteka honetan entzun daiteke: <http://www.youtube.com/watch?v=-G84ShEpx8s>

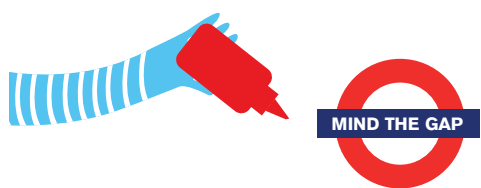
I have a dream - Amets bat daukat.: <http://www.eitb.com/eu/bideoak/osoa/1411532/martin-luther-kingen-bideoa--50-urte-i-have-dream-esalditik/>

HIRUGARREN UNEA: MIND THE GAP! ----- 10-15 minutu

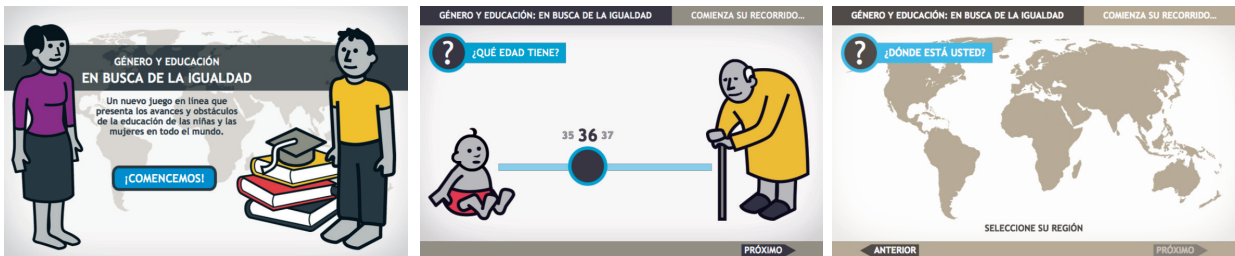
Amets handietako bat, eta beharbada erabakigarria, hezkuntzarako eskubidea da, munduko ume guztientzat kalitatezko hezkuntza unibertsala izatea, alegia. Zoritxarrez, arlo honetan lortu diren aurrerapenak oraindik ez dira nahikoa.

* Badakizue zein diren 2015erako zehaztu ziren konpromiso horiek?

Taldetan jarriko gara eta hezkuntzarako eskubidearen aldeko nazioarteko konpromisoen zerrenda entregatuko dugu. Taldeek irakurri egingo dute, eta orri batean edo kartoi mehe batean, gazteek funtsezkoenak iruditzen zaizkien bi konpromisoak idatziko dituzte (guztiak direla garrantzitsuak azpimarratuko dugu). Kartoi meheak gelan itsatsiko ditugu.

Mind the gap! (ingelesez “kontuz hutsunearekin”) Londresko metroan erabiltzen da 1969tik, bidaiariei esateko nasaren eta trenaren bagoiaren artean hutsune bat dagoela eta kontuz ibili behar dutela bagoira igotzean eta jaistean.

➔ Orain “Mind the gap” joko interaktiboa ezagutuko dugu (eskuragarri dago Unescoren web orrian, esteka honetan: <http://www.uis.unesco.org/Education/Pages/mind-the-gap.aspx>). Joko honek mundu osoko umeen nahiz helduen hezkuntza-eskubideari buruzko datuak ditu. Jokoa eskuragarri dago ingelesez, frantsesez eta gaztelaniaz. Ez da deskargatu behar.

Kainoi batekin proiektatuz gero, gela osoak joka dezake, edo binaka joka dezakete informatika gelan. Hasieran, jokoak ikasleei beren adina eta nazionalitatea adierazteko eskatuko die. Horrela, beren herrialdeko datuak eta zifrak eta hezkuntza eskuragarritasun txikiagoa dutenetakoak erreferentzia gisa hartuz egiten ditu konparazioak.

Pentsa Maliko edo Indiako neska bat zarela. Zer aukera izango zenituzke lehen hezkuntza bukatzeko edo goi hezkuntzara igarotzeko? Joko honen bidez aurki dezakezu galdera horien eta beste askoren erantzuna.

LAUGARREN UNEA: STOP BIDEGABEKERIA! SAKATU “POSIBLE DA” BOTOIA! ----- 15-20 minutu

Abestiak honakoa errepikatzen du: “Se puede hacer..., empezando por...” (**Egin daiteke..., hemendik hasita...**). Taldea azpitaldetan banandu eta minutu batzuk eman esaldi honekin ideiak pentsa ditzaten Estatuan eta munduan hezkuntzaren arloan dauden arazo batzuk konpontzeko. “Se puede hacer que... Se podría conseguir si... Si empezamos por...” (Honakoa egin daiteke... Lor liteke, baldin eta... Hemendik hasten bagara...).

Abestiaren zati batean honakoa dio: “Nunca estoy de acuerdo con los que quieren gobernar” (**Ez nago sekula ados gobernatu nahi dutenekin**).

- * Zuen ustez, jendeak, eta bereziki gazteek, zergatik ez dute konfiantzarik politikariengan?
- * Nola alda liteke egoera hori? Gizarte eta politika mailan zer konpromiso har dezakezue zuek?

Mobilizazio jarduera.

Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu.

BIGARREN HEZKUNTZAKO BIGARREN ZIKLOA.

1. jarduera.

Zer esan nahi du urritasun bat izateak?

→ **1 Sarrera:** Hausnar dezagun urritasun bat izateak esan nahi duenari buruz.

Klasea 4-5 ikasleko taldetan banatuko dugu, eta arbelean galdera hauek idatziko ditugu

* Zer da urritasun bat izatea? Nolako urritasunak daude?

Taldetan definizio bat egiteko eskatuko diegu, baita zer urritasun ezagutzen duten eta urritasun bat duen norbait ezagutzen duten azaltzeko ere. Talde handian, pertsona horiek beren eguneroko bizitzan dituzten zailtasunak eztabaida ditzakete.

→ **2 Bizipena:** Boluntario bati eskatuko diogu urritasuna duen pertsona baten azalean jartzeko.

Banan-banan edo bikoteka egin daiteke. garrantzitsua da urritasunak dituzten pertsonak eguneroko bizitzan dituzten oztopoei buruz hausnartzea. Hainbat aukera izango ditugu, eta bat edo bat baino gehiago aukeratu ahalko ditugu, erabilgarri dugun denboraren arabera:

1) Ikasle bat arbelera begira jarriko da eta beste bat arbelari bizkarra emanaz. Irakasleak edo beste ikasle batek arbelean esaldi sinple bat idatziko du. Esaldia ikusten ari den pertsonak keinuen bidez azaldu behar dio.

* Nola sentitzen da hitz egin gabe zerbait adierazten ahalegintzen?

2) Ikasle batek bere ezkerreko hanka beste ikasle baten eskuineko hankarekin lotuko du, eta gelaren atera iristen saiatuko dira

* Zer behar dute behaztopa egin gabe iristeko?

3) Zapi bat (begiak estaltzeko), soka bat, orri zuri bat eta arbela beharko ditugu. Ikasleei arbelean jarri dugun esaldi bat orri zuri batean idazteko eskatuko diegu. Gero, eskuak lotzeko eskatuko diegu, eta irudimena erabili beharko dute arbelean idatzi dugun beste esaldi bat idazteko modua pentsatzeko. Laguntzarik gabe egin behar dute. Berrito egingo dute gauza bera, baina begiak estalita izanik.

* Zergatik da hain zaila?

Izan dituzten zailtasunak analizatuko ditugu, baita nola konpondu ere, ikaskideen laguntzaren garrantzia azpimarratuz:

* Errazagoa izango litzateke norbaitek lagunduko balizu? Nola lagundu ahal dizute?

Integrazioa eta elkar ulertzea (enpatia) sustatzeko ideiak proposatuko ditugu.

→ **3 Gogoeta:** Jarraian, beren adinekoak diren eta urritasunak dituzten neska-mutil batzuen lekukotzak irakurriko ditugu.

**Luisa Pérez, 12,
Torrejón de Ardoz, Madril:**

“**Mugimendu-urritasuna** dut eta gauza jakin batzuk egiteko laguntza behar dut, baina aulkiari esker, oso independentea naiz. Gainera, integrazioan adituak diren irakasleak dituen eskola batera noa, eta han antzeko egoeran dauden beste ikasle batzuk daude, eta oso gustura nago haiekin. Eskolako bidean aulkirako arrapala dute eta etxetik eramaten eta ekartzen naute”.

Adrián Abadejo, 16, Soria

“Nire hiriko institutu batean ikasten dut. **Itsua naiz** eta “piano” bat behar dut, hau da, apunteak braille sisteman hartzeko makinatxo bat, eta irakasleek “pintxo” batean pasatzen dizkidate klaseko apunteak.

Pertsona bat asteen bitan etortzen da transkripzioa behar duten materialekin laguntzeko. Pozik nago nire ikaskideekin, lagundu egiten didate-eta... ez dute ezer uzten korridoreetan”.

**Ahmed Salem, 11, Dahla, RASD
(kanpamentu saharauiak):**

“**Garun-paralisia** dut, eta ez naiz erraz mugitzen. Nire gurasoek beste kanpamentu batetik Dahlara etorri behar izan zuten, han ezin nuelako ikasi. Hemen laguntzen didaten irakasleak ditut, baina eskolara gurasoek ekarri behar naute, nire aulkia mugitzea zaila da, hondarra saihestu behar da eta.

Bigarren Hezkuntza ikasi nahiko nuke...”

Yossouf Bilal, 14, Txad:

“**Gor jaio nintzen**, eta asko kostatu zitzaidan idazten ikastea. Keinuen bidez eta idatziz komunikatzen naiz, ez dudalako hitz egiten ikasi.

3 urtez bakarrik joan nintzen eskolara; izan ere, nire irakasleak ez zuen niretzako astirik, eta nire gurasoei esan zien hara joatea denbora galtzea zela niretzat. Orain aitari landan laguntzen diot, baina nire eskuetan erortzen den guztia irakurtzea atsegin dut...”

- * Aukera berak dituzte?
- * Zer zailtasun eta zer aukera dituzte eskolara joateko eta ikasketak egiteko?
- * Aukera berdintsuak izan dituztela uste duzu?
- * Haien familiek zer ahalegin egin behar izan dituzte ikas dezaten?
- * Denek al dute integratzeko aukera bera?
- * Zure ustez, denek dute bermatuta hezkuntzarako eskubidea?

→ 4 **Analisia:** Urritasunarekin lotutako datu garrantzitsu batzuk irakurriko ditugu:

- Munduko biztanleriaren % 10 inguru (hau da, **1.000 milioi pertsona**) urritasun batekin bizi da. Munduko gutxiengorik handiena da.
- 70 urtetik gorako bizi-itxaropena duten herrialdeetan, **gizabanako bakoitzak 8 bat urte igarotzen ditu bizitzan urritasunekin.**
- **Urritasunak zituzten pertsonen % 80 bizi dira garapen bidean dauden herrialdeetan,** urritasun-tasak altuagoak dira hezkuntza arloan lorpen txikiagoak dituzten taldeen artean, % 19koak, hain zuzen, hezkuntza altuagoa dutenen kasuan, berriz, % 11koak dira, eta urritasunak emakumeen artean tasa handiagoa du gizonen artean baino. Urritasunak dituzten emakumeek eta neskek gehiegikeriak jasateko aukera handiagoak dituzte.

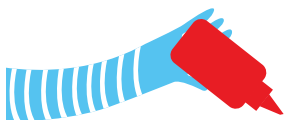
© Carina Wint/ActionAid

- Munduko Bankuaren kalkuluen arabera, **munduko pertsonarik pobreenen % 20k ditu urritasunak,** eta beren inguruan egoerarik desabantailatsuenean dauden pertsona gisa ikusten dituzte. UNICEFen arabera, kalean bizi diren gazteen % 30ek ditu urritasunak.
- **45 herrialdek bakarrik dituzte diskriminazioaren kontrako legeak** eta gai honen inguruko bestelako lege espezifikoak.
- UNESCOren arabera, **urritasunak dituzten umeen % 90 ez dira joaten eskolara.** Urritasunak dituzten pertsona helduen artean, mundu-mailako alfabetatze-tasa nekez iristen da % 3koa izatera, eta urritasunak dituzten emakumeen kasuan % 1koa da bakarrik.
- **Gerran dauden eremuetan hiltzen den ume bakoitzeko hiru zaurituta eta biziarteko urritasunarekin geratzen dira.** OMEren arabera, herrialde batzuetan urritasun kasuen laurden bat zaurien eta indarkeriaren emaitza da.
- Urritasunak dituzten pertsonak **indarkeriaren edo bortxaketen biktima izateko aukera handiagoak dituzte,** 2004ko azterlan britainiar baten arabera, eta esku-hartze politikoa, babes juridikoa edo prebentzio arreta jasotzeko aukera txikiagoak dituzte.

- **Gure ikasleei eskatuko diegu deigarrienak iruditu zaizkien 4 datuak aukeratzeko, eta arbelean jarriko ditugu.** Zergatik iruditu zaizkigu deigarriak? Zer sentimendu pizten digu errealitate horiek ezagutzeak?

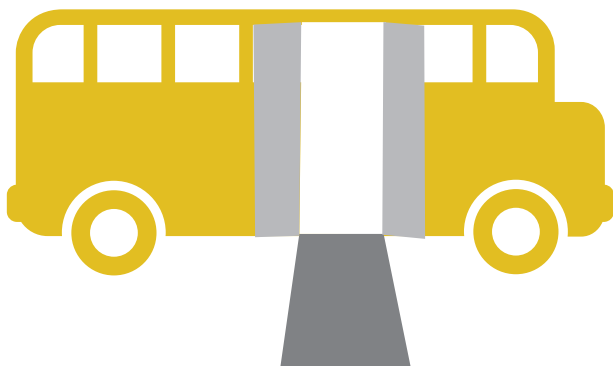
→ 5 **Ondorioak:** Urritasunak munduan duen egoera eta gu bezalako ume, nerabe eta gazteek eskolara joateko eta hezkuntza jasotzeko dituzten zailtasunak ezagutu ondoren, honakoari buruz gogoeta egingo dugu:

- * Zer egin dezakegu urritasunen bat duten pertsonen inklusioa lortzen laguntzeko?
- * Ba al dakigu zein erakunde eta organo arduratzen diren gure herrialdean eta munduan urritasunak dituzten pertsonak hezkuntzan barne hartzea sustatzen duten politiketz?
- * Guk tolerantzia eta inklusioa bultzatu ditzakegu gure inguruan?
- * Nik zer egin dezaket?
- * Gure gelatik/institututik zer egin dezakegu hezkuntza pertsona guztientzat izan dadin?

Garrantzitsua da:

- 1 Garapen bidean dauden beste herrialde batzuetan ikasle horiek beren zailtasunez gain beste oztopo batzuk ere dauzkatela ulertzea.
- 2 Argi ikustea zer egin dezakegun gizabanako eta gizarte gisa pertsona horien guztien errealitatea aldatzeko.
- 3 Guztiok zerbait egin dezakegula eta gauzarik txikiak ere laguntzen duela jakitea.
- 4 Gaitasunak batzen ikasi eta ulertu behar da, eta hezkuntza inklusiboa jasotzeko eskubidearen alde borrokatu behar da.

2. jarduera.

Hezkuntzarako eskubidearen inguruko bidaia.

1 Kontzeptuak

HEZKUNTZA JASOTZEKO ESKUBIDEA:

Hezkuntza giza eskubide bat da, **Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 26. artikulua** adierazten duen bezala. Hezkuntza egoera ekonomiko eta sozial ahulenean dauden pertsona helduei eta adingabeei pobreziatik irteketo eta beren komunitateetan osoki parte hartzeko aukera ematen dien bide nagusia da.

GUZTIONTZAKO HEZKUNTZA (GH):

termino hau Jomtien-eko Biltzarrean (1990) ezarri zen, nazioarteko komunitatearen ekimen bihurtu zen eta Dakarreko Foroaren ostean indartu zen.

→ **Gela edo arbela honakoa dioten bi karteekin girotuko dugu:** Hezkuntzarako Eskubidea eta Guztiontzako Hezkuntza. Kontzeptu horiek berentzat zer esan nahi duten galde diezaiekegu. Egingo ditugun dinamiken bitartez, kontzeptuotan sakondu egingo dugu eta beren ezaugarri nagusiak ikasiko ditugu, baita hezkuntzarako eskubidea munduan zein egoeratan dagoen ikusi ere.

2 Dinamika: HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEAREN TABUA

Hiru talde osatu ondoren, “Hezkuntzarako Eskubidearen Tabua” jolasean jolastuko gara azalduko diegu.

Dinamikarako 4. eranskinetako txartelak erabiliko ditugu; bertan, bilatzen ditugun hitzak eta beren deskripzioa jaso dira, baita hiru tabuak ere (debekatutako hitzak).

Bilatzen diren hitzak honakoak dira: **derrigorrezkoa, doakoa, eskuragarria, irisgarria, kalitatezkoa, egokitua, berdintasuna, Dakar, txostena, biltzarra, instrumentuak eta eskubidea.**

→ Lehenengo taldeak ordezkari bat aukeratuko du. Pertsona horrek multzoko lehenengo txartela hartuko du, eta bere taldeak minutu bat izango du hitza asmatzeko, baina ezingo ditu hiru hitz debekatuak esan. Minutu bateko tarte horretan taldeak ez badu hitza asmatu, beste minutu bateko epea hasiko da, eta hiru taldeak asmatzen saiatu ahalko dira. Hitza asmatu ondoren, edo bi minutuak igarotzen direnean, deskripzioa irakurriko da.

Dinamika hau errepikatu egingo dugu taldeen txanda bakoitzean, hitzak bukatu arte.

3 Hausnarketa

Dinamika bukatu eta gero, 8 laguneko taldetan, parte-hartzaileek alderdi hauei buruz hausnartuko dute:

- * Ba al genekien hezkuntza pertsonen eskubide bat dela?
- * Ba al genekien eskubide hau babesteko legeak daudela? Badakigu estatuan helburu horretara bideratutako legerik dagoen? Zer lotura dute lege horiek gure errealitatearekin?
- * Hezkuntzarako eskubidearen ezaugarrietakoren bat harrigarria iruditzen zait? Zergatik? Beste ezaugarriren bat bururatzen al zait eskubide honen inguruan?
- * Nire errealitatean ezaugarri horiek guztiak betetzen dira? Eta beste herrialde batzuetan? Gure ustez denak dira garrantzitsuak ala baten bat ez zaigu hain garrantzitsu iruditzen? Zergatik?

4 Parte-hartzea

Irakurri eta/edo ikusi Malalak Hezkuntzarako Eskubideari buruz eskaini zuen lekukotza.

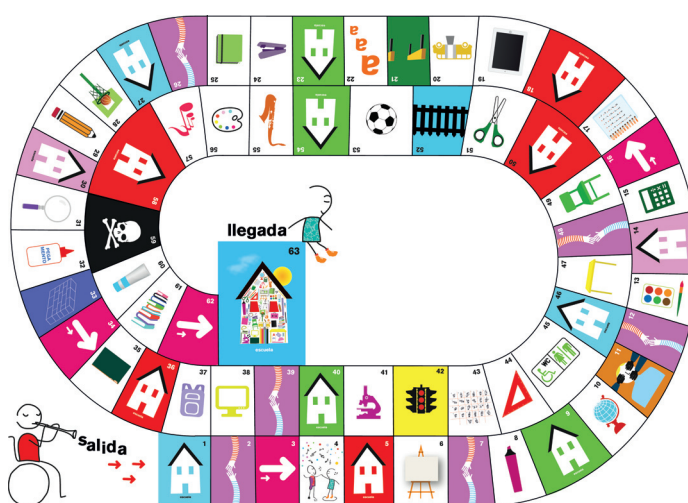
Irakurri eta/edo ikusi Malalak Hezkuntzarako Eskubideari buruz eskaini zuen lekukotza. Gero Hezkuntzarako Eskubideak eta eskubide hori munduan betetzeak duten garrantziari buruz eztabaida dezakegu, eta Malala bezala eskubide horren defendatzaile izateko nola presta gaitezkeen, lan egin dezakegun eta indar gaitezkeen ere eztabaidatuko dugu (Malalak hezkuntzarako eskubidea nola

- defendatzen duen, zer tresna erabili dituen, zer esan nahi izan duen berarentzat...), eta zer konpromiso eta ekintza gauza dezakegun Hezkuntzarako Eskubidea pertsona guztientzat bete dadila babesteko.

5. Eranskinean Malalaren hitzaldi bat baino gehiago irakur ditzakezue. Baita esteka hauetan ere.

Mobilizazio jarduera.

Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu.

- Kasu honetan, Udalaren Osoko Bilkura bat egingo dute, Legebiltzarraren antzekoa, beren herrirako edo hirirako erabaki bat hartzeko: hezkuntza bereziko hainbat zentro sortzea urritasunak dituzten pertsonentzat ala beste aukera batzuk hautatzea. Azkenean, bide demokratikoaren bitartez eta elkarriketa eta adostasuna bultzatuz, erabaki bat hartu beharko dute.

Banakako prestakuntza fasea

Jarduerari heldu baino egun batzuk lehenago, Batxilergoko ikasleak motibatu egingo ditugu kontzeptu garrantzitsu batzuei buruz hausnar dezaten, hala nola hezkuntza bereziari, dibertsitatearen arretari, urritasunari eta hezkuntza inklusiboari buruz. Gaia zentratzeko, gaurkotasunezko **bi artikulua irakurtzea** proposatzen da:

- Urritasunak dituzten Pertsonen Ordezkariei Espainiako Batzordearen (CERMI) artikulua bat hezkuntza inklusiboari buruz.

<http://www.europapress.es/epsocial/ong-y-asociaciones/noticia-cermi-pide-lomce-potencie-sistema-educativo-inclusivo-personas-discapacidad-20130710154626.html>

- Hezkuntza bereziak hezkuntzarako aurrekontuen murrizketen testuinguruan duen egoera eta inklusioaren abantailak jorratzen dituen elkarriketa.

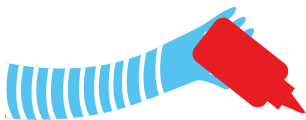
<http://www.elcomercio.es/v/20130704/gijon/educacion-especial-tentador-para-20130704.html>

Taldearen sentsibilizazio fasea

Ikasleei eskatuko zaie boluntarioki, banan-banan edo bikoteka gutxienez eskola-saio batean eta jolastordur batean begiak estalita egon daitezela, beste batean belarriak estalita egon daitezela eta gorpil aulki batean egon daitezela, hirugarren kasuan bezala. Esperientzia bukatzean, gelan eta patioan nola sentitu diren azalduko dute, baita zein zailtasun gainditu behar izan dituzten eta ikaskideekin eta irakasleekin nola moldatu diren ere.

Eztabaida fasea

Udalaren Osoko Bilkura bat simulatuz, hirian itsuentzat, gorrentzat eta mugikortasun mugatua duten pertsonentzat heziketa zentro bat eraikiko den ala ikasleak institutu eta eskola orokorretan integratu nahi diren eztabaidatu beharko dute.

Osoko Bilkura honela antola daiteke:

- * Alkate edo alkate-udalburu bat, bilera zuzentzeko, eta idazkari bat, akta egiteko.
- * Hiru alderdi politiko, gaiaren inguruko iritzi kontrajarriekin. Talde bakoitzak bozeramaile bat izango du.

Botorik gabe, baina aholkulari gisa, honakoek ere parte har dezakete:

- * Hezkuntza bereziko eskola bateko ordezkaria.
- * ONCEren ordezkari bat, itsuei arreta eskaintzeko baliabideak eskaintzeko. (Interneten iker daiteke eskaintzen diren baliabideei buruz).
- * Urritasunak dituzten pertsonak, hau da, lehen deskribatu den motibazio-esperientzian parte hartu duten pertsonak.

→ Eztabaida aldeztatik prestatu behar da, iritzi desberdinen gaineko argudioak bilatuz, eta eskola-saio oso bat erabil daiteke, bozketarekin eta erabakiaren onarpenarekin bukatuz.

Osoko Bilkura bukatzean, alkateak prentsa-ohar bat egingo du erabakia hartzeko argudio nagusien laburpenarekin.

2. jarduera.

Asko dago egiteko oraindik.

© Carlos Montenegro/Entreculturas

Jarduera honekin ikasleek hezkuntzarako eskubideak (eskubide formal edo eskubide erreal gisa) munduan duen egoerari buruz hausnar dezatela lortu nahi dugu.

UNESCOk duela gutxi eskolatu gabe dauden umeei buruz argitaratu duen lan bat irakurtzea proposatuko dugu. Aldez aurretik banakako lan bat egitea proposatzen da, adibidez, Gaztelania eta Literatura eskolan testu iruzkin bat egin daiteke. Eta horretarako landuko den albistea esteka honetan dago:

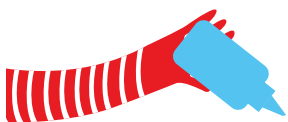
http://www.unesco.org/new/es/education/resources/online-materials/single-view/news/children_still_battling_to_go_to_school/

Jarraian, galdera batzuk gida gisa erabiltzea eta erantzunak Interneten bilatzea proposatzen dugu. Ikasleak edo taldeak galdera gehiago egin ditzake edo aldatu egin ditzake.

- * Zer da UNESCO? Noren menpe dago? Nola antolatzen da?
- * Zer da ACNUR eta zer helburu du?
- * Zure ustez, horrelako erakundeak erabilgarriak dira? Nola hobetuko zenituzke erakunde horien ekintzak?
- * Testuak dioenez, hiru faktorek eragina dute munduko eskolatzeko faltan. Zein dira hiru faktore horiek? Testuak dioenez, zein dira eskolatzeko-tasa handitu dezaketen faktoreak?
- * Nola irudikatzen duzu zeure burua ez bazina eskolatuta egongo?
- * Zein izan da eskolatzeko-tasaren bilakaera azken urteotan? Zure ustez, datu hau bateragarria da milurtekoko garapen helburuak lortzearekin?
- * Zer proposatzen duzu oinarritzko eskubideen ukapen egoera hori hobetzeko?

Artikuluaren arabera, gatazka egoerak eskolara joan ahal izatea zailago bihurtzen du. Jarduera bukatzeko, alderantzizko bidea egitea proposatzen dugu, hezkuntza gatazkak ebazteko elementu garrantzitsua dela ikusiz.

Medellín (Kolonbia) duela hamar urte arte munduko hiririk arriskutsuenetako bat izan da. Orain hiri moderno bat da eta interesgarria turismoaren arloan. Alkate batek, Sergio Fajardok, Hezkuntzaren alde apustu egin zuen. Iñaki Gabilondok politikari kolonbiar horri egin zion elkarrizketa bat ikustea proposatzen dugu.

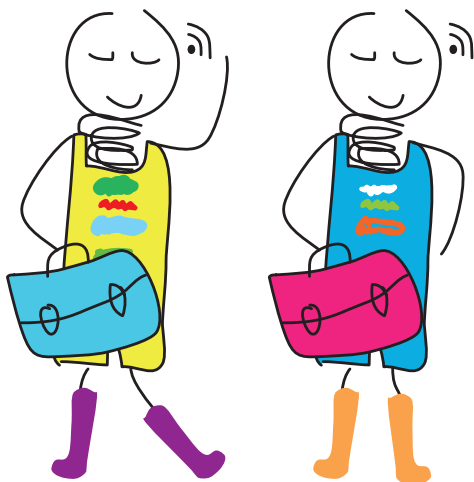
<https://www.youtube.com/watch?v=st6XEduG00M>

Bideoa bukatu ondoren, talde osoarekin eztabaidatuko da hezkuntzak herrien baketzea lortzeko duen garrantziari buruz.

Mobilizazio jarduera.

Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu.

HELDUEN HEZKUNTZA

1. jarduera.

**Uniformez jantzitako mundu bat /
Mundu anitz bat**

Taldeari, lehenbizi, planeta edo lurralde uniforme bat nolakoa izango litzatekeen deskribatzeko eskatuko zaio.

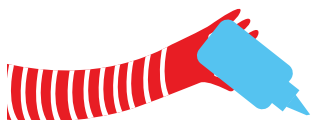
Nola jango luketen, nola jantziko liratekeen, zer hizkuntzatan mintzatuko liratekeen, nork zuzenduko lukeen, zein izango litzatekeen nagusituko litzatekeen ekoizpena, zer moneta erabiliko litzatekeen... Jarraian, **hurrengo HAMEaren goiburuan oinarritutako mundu batekin antzeko zerbait egitea proposatuko zaie.**

Goiburua honakoa da: **GAITASUNAK BATU DITZAGUN.**

HEZKUNTZA INKLUSIBOA JASOTZEKO ESKUBIDEAREN ALDE

Gero, talde bakoitzaren abantailak eta eragozpenak aztertuko dira.

Azkenik, honek gure egungo egoerarako eta hezkuntzarako dituen ondorioak ikusiko ditugu.

Definizio erabilgarri batzuk:

Hezkuntza Inklusiboa:

Hezkuntza inklusiboa ume, gazte eta heldu guztien ikaskuntza-beharrei erantzuteko helburua duen hezkuntza eredu bat da, eta bereziki, marjinaltasunari eta gizarte-bazterkeriari dagokienez egoera ahulean dauden pertsonen beharrei erantzuten die.

Hezkuntza inklusiboa besteak beste urritasunarekin eta inguruarekin lotutako beharrak kontuan hartzen dituen eta behar horiei erantzuten dien prozesu bat bezala ikusten da. Horrek esan nahi du eskolek ikasleen beharrei erantzun behar dietela, haien arraza, generoa, gizarte egoera eta ezaugarri kulturalak zeinahi izanda ere.

Hezkuntza inklusiboaren kontzeptua gaitasun bereziak dituzten umeak (terminorik zabalenean) eskola arruntetan integratzen dituen hezkuntza erantzun batekin erlazioa daiteke, eta hezkuntza sistemen pixkanakako aldaketa bati egiten dio erreferentzia, pertsona guztiei hezkuntza eskaintzea lortzeko, berdintasunez eta dibertsitatera egokituz.

Gaitasuna:

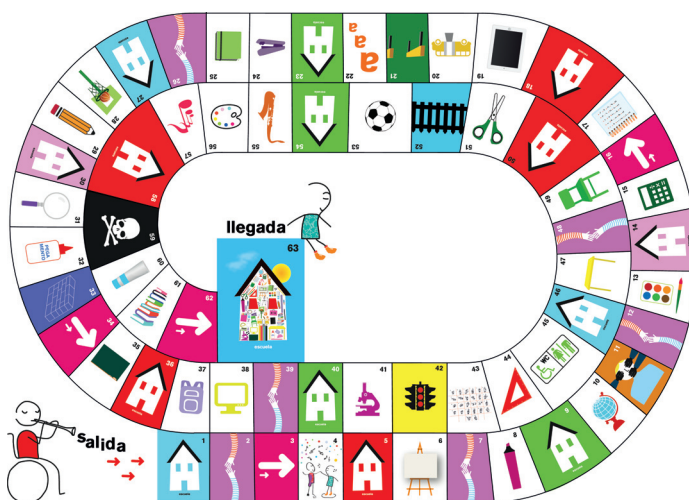
Gaitasuna terminoak gizabanako, erakunde edo instituzio batek eginkizun edo lan bat egiteko daukan baliabide eta trebetasunei egiten die erreferentzia.

Hausnartzeko galderak:

-
- A stick figure with a large, oval head and closed eyes. It is wearing a purple long-sleeved shirt and a red and white striped scarf. The figure is holding a solid green rectangular object with its right hand.

Bizitzako ahotsak. Bizipenen eta hausnarketen bilduma.

Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu.

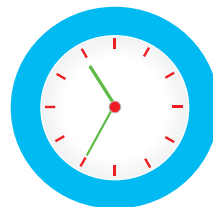

HEZKUNTZA EZ FORMALA (12 urtetik 99ra)

1. jarduera.

Hezkuntzarako eskubidea guztiontzat

Eztabaida bat egin behar dute, zehazki, eskolan zein pertsonak geratu behar duten eta zeinek joan behar duten eztabaidatu behar dute, pobretze egoeraren ondorioz ezin direlako ikasle guztiak mantendu.

Iraupena:

2 ordu eta erdi (saio batean baino gehiagotan egin daiteke)

Jolasa hasteko, istoriotxo bat kontatuko dugu. Istoriotxoa parte-hartzaileen adinaren arabera egokituko dugu, gai sakonagoak edo ez hain sakonak jorratuz, edo baliabide batzuk edo beste batzuk barne hartuz.

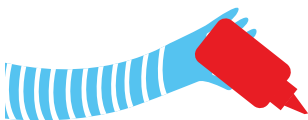
Lehenengo egokitzapena 12-15 urte bitartekoak.

Bigarren egokitzapena: 15 urtetik aurrera.

Egoera hau planteatuko zaie:

Orissa (India) herriko eskola bateko ikasleak gara. Eskola horretan, pertsona gisa edo gure komunitateko kide bezala garatzeko behar dugun hezkuntza jaso dezakegu. Baina munduko egoeraren, ekonomiaren bilakaeraren eta gobernu batzuen gestio-lan eskasaren ondorioz, eskolak ezin ditu ikasle guztiak mantendu, eta gutxi batzuentzat bakarrik du tokia. Egoera berriari aurre egiteko, sei pertsonak eskola utzi behar dute.

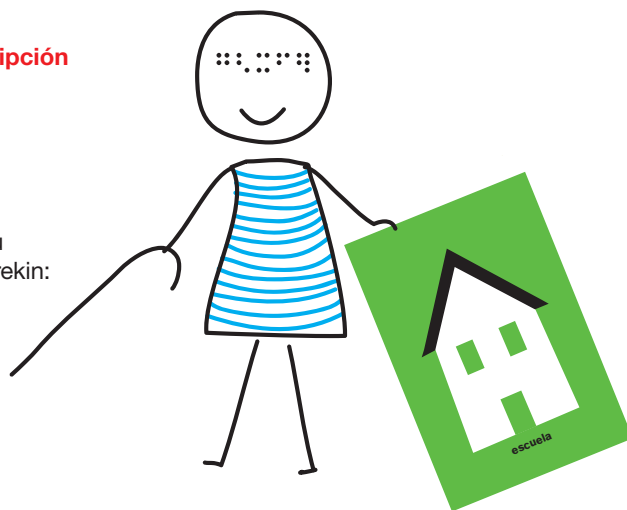
Egokitzapenak pertsonaien deskripzioan kontzentratuko dira. Boluntario bat bilatuko dugu pertsonaia-profil bakoitzerako. Beste 2 boluntariori oharra hartzeko eskatuko diegu. Txartel bana emango diegu, zoriz, eta bertan, benetako pertsonaia baten deskripzioa jasoko da, eta pertsona hori balira bezala jokatu behar dute. Pertsonaiaren deskripzioan haren errealitatearen gaineko ohar batzuk baino ez dira jaso. Gehiago sakontzeko eta beren pertsonaiak xehekiago prestatzeko, emango dizkiegun material batzuekin presta daitezke. Mozorrotzeko elementu batzuk ere presta daitezke.

En el Anexo 4 puedes encontrar la descripción de los personajes.

Ikasle bakoitzari unetxo bat emango zaio bere pertsonaia prestatzeko. Eta gero, beren egoera azalduko dute. Guztien aurkezpena egin ondoren, gainerako ikasleek honakoa adostu beharko dute, pertsonaien parte-hartzearekin eta antzezpenarekin:

- 1 Nork utzi behar duen eskola.
- 2 Zein ordenatan utzi behar duten.
- 3 Zergatik utzi behar duten.

Eztabaida egiten duten bitartean, 2 boluntariok paper jarraitu batean edo folio batean apuntatuko dituzte egoera honen eragina jasan duten pertsonaien izenak eta zergatik. Eztabaidarako orientazioak eta pertsonaiak parte-hartzaileen adinaren eta errealitatearen arabekoak izango dira eta giza eskubideen ikuspegia kontuan hartuko da.

Eztabaidaren ondoren, eskolan geratuko diren 6 pertsonen zerrendari, horren arrazoiei eta abarri buruz hausnartuko dugu. Hezitzaileak taldeari deigarri iruditu zaizkion gaiak errepikatuko ditu eta eztabaida bideratu ahalko du, aurrera jarraitu ezinik geratzen badira edo intolerantzia egoera larrietara iristen badira. Komenigarria litzateke azpimarratzea pertsona guztiak garela berdinak, haien nortasuna, gaitasunak, etnia, jatorri soziala, osasuna, etab. zeinahi izanda ere. Eztabaidaren orientazioak parte-hartzaileen adinaren eta errealitatearen arabekoak izango dira.

MATERIALAK -----

Txartelen kopiak, pertsonaia bakoitzarekin, paper jarraitua, folioak, errotuladoreak, pertsonaiak prestatzeko informazio osagarria, moztatzeko elementuak...

PRESTAKETA -----

Interesgarria da dokumentazio osagarria eramatea, pertsonaiak sakonkiago presta ditzaten, adib. Indiako etnia eta erlijio aniztasunari buruzkoa, neska-mutil gazte-gazteen arteko ezkontzei eta horren inguruko guztiari buruzkoa (dotea, ezkontza-eskea), baita pertsonaien egoera desberdinen ingurukoa ere (nahasmendu autista, etab.). Horretarako, 6. Eranskineko informazioa kontsulta daiteke.

EBALUAZIOA -----

Ondo pasa dute? Ikasi dute? Interesgarria iruditu zaie? Guztiontzako hezkuntzarako eskubideari buruz dituzten ideiak, pentsamenduak eta sentimenduak jaiotasunez azaldu dituzte? Desberdintasunez haraindi pertsona bakoitzak duen garrantziaz eta balioaz ohartu dira?

2. jarduera

Simulazio edo rol jokoa. Guztiontzako eskola

Dinamika hau role-playing gisakoa da. Parte-hartzaileek adostasuna lortu behar dute, pertsonaia bakoitzaren ezaugarriak, mugak eta beharrak kontuan hartuz.

Iraupena:
2 ordu.

BILAKAERA

Egoera batetik abiatuz rol joko batean aritzea planteatzen da. Eskola batean daude, eta bertan, diru kopuru bat dute erreforma bat egiteko. Eskola Kontseiluak bilera bat antolatu nahi du, eta beste elkarte eta kolektibo batzuk ere gonbidatu ditu, urteko aurrekontuaren banaketa erabakitzeko. Nobedade gisa aipa daiteke eskolara ikusmen urritasuna duten 5 ikasle (itsuak) eta entzumen urritasuna duen mutil bat (gor-mutua) sartu direla. Azken hori Ekuadorrekoa da, eta Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioaren "Integra" programaren bitartez etorri da ikastetxera. Ikasleak pertsonaia horien azalean jartzen ahaleginduz, bakoitzaren garrantzia eta zailtasunak ezagutzeko eta baloratzeko lan egingo da.

Adinaren arabera bi egokitzapen proposatzen dira:

1. egokitzapena: ----- 12 urtetik 14ra

2. egokitzapena: ----- 15 urtetik aurrera

Parte-hartzaileak 4-5 pertsonako taldetan jarriko dira (pertsonaia bakoitzeko talde bat). Beharrezkotzat jotzen ez diren pertsonaiak kendu ahalko dira. Talde bakoitzak profiletako baten egoera bere egoera gisa hartuko du, eta eskola kontseiluari emango dizkion azalpenak prestatuko ditu.

Parte-hartzaileetako bakoitzari tokatu zaion kolektiboaren izena duen paper bat emango zaio. Kolektiboak edo pertsonaiak hauek dira:

- **Ikasleen Gurasoen Elkarte (GE).** Dirua eskolako gimnasioko instalazioak hobetzeko erabil dadila nahi du, ikasle askok jokatzeko dutelako eskolako futbol taldean.
- **ONCE elkarte.** Dirua braille sisteman idatzitako liburuak erosteko erabil dadila nahi du, ikusmen urritasunak edo defizita dituzten 5 ikasleek irakurri eta ikasi ahal izateko.
- **Gurpil-aulkian dagoen irakasle bat.** Ikastetxeko oztopo arkitektonikoak kentzea nahi du, bere lana errazago egin ahal izateko.
- **Informatikako irakaslea.** Dirua ekipo informatikoak erosteko erabil dadila nahi du, bere koinatuak ordenagailu enpresa bat duelako. Jendeak susmatzen du hori eginez gero irakasleak zerbait aterako duela.
- **Aurora.** Ekuadorretik iritsi berri da Dylanekin batera. Dylan bere seme gor-mutua da. Bere ahizpak gonbidatu du, Ekuadorren bere semearen egoera gero eta zailagoa delako, eta hemen Dylanek aukera gehiago izango dituela uste du. Eskola kontseilura gonbidatu dute, eskolak zeinuen hizkuntzara itzuliko dizkion interprete bat eskatzen duelako. Gainera, oso ondo informatuta dago, gorren familiei laguntzeko elkarte bateko kidea da eta.
- **Miguel, ikasketaburua.** Dirua patioa konpontzeko erabil dadila nahi du, ikasle guztiek erabil dezaten.
- **Maria ikastetxeko zuzendaria da.** Bere eskolak hezkuntza-administrazioaren aurrean duen irudiak kezkatzen du. Legea betetzen dela bermatu behar du eta eskola kontseiluaren gehiengoaren bidez onartutako erabaki bat har dadila bultzatu behar du, baita ikastetxean bizikidetza sustatu ere, gatazketan artekari gisa jardunez. Istiluak izan ohi ditu Guraso Elkartearekin. "Batean kale, bestean bale" da bere leloa.

Parte-hartzaileen kopuruaren arabera, pertsonaia gehiago sar daitezke.

Jokoa hainbat fasetan egiten da:

- 1) Talde bakoitza bereizirik bilduko da bere azalpena prestatzeko, kasuan kasuko fitxako informazioaren arabera. Emango dituzten azalpenak grafikoeekin, marrazkiekin eta abarrekin osa ditzakete, pertsonaia bakoitzaren aukeren arabera.
- 2) Talde bakoitzak bere kideetako bat aukeratuko du Eskola Kontseiluan parte hartuko duen pertsonaiaren azalean jartzeko. Gainerako taldekideek begiratu egingo dute eta oharrak hartuko dituzte.

Bilerako egoera posibleak jaso daitezke, adinen arabera egokituta.

- 3) Eskola Kontseilua hasiko da, eta pertsonaia bakoitzak bere interpretazioa egingo du, gainerakoak begira eta oharrak hartzen ari diren bitartean.
 - 4) Eztabaida bat hasten denean, beste pertsonaiekin hitz egingo dute, eta arreta berezia eskainiko zaie desberdintasunei eta desberdintasunek neska-mutilen ikaskuntza duten eraginari.
 - 5) Bizitako egoeraren eta ikasitako guztiaren gaineko azken ebaluazioa. Une ona da ondorio kolektiboak ateratzeko eta eskola inklusiboaren esparruan azaltzen diren erronkak eta zailtasunak gainditzeko alternatibak aurkitzeko. Horretarako funtsezkoa da ikusi dituzten errealitateen azalpenean eta analisi kritikoan sakontzea eta egoera horiek eragin dituzten arazoak aurkitzea, besteak beste honako galdera hauen bitartez
- * Zer gertatu da? Parte hartu dute? Nola sentitu dira? Zer ikusi dute? Proposatutako helburuak lortu dituzte?
- 6) Sentsibilizazioa. Ikasitakoaren eragina handitzeko, konponbideak guztiek ikusteko moduko euskarri grafiko batean jasotzen saiatuko da, adibidez, karteletan, paneletan, aldizkarietan, web orrietan, etab. eta informazioa komunean jartzean lortu diren ideiak azaldu egingo dira gero beren komunitatean hedatzeko.

MATERIALAK

Papera, Boligrafoak, Informazioa hedatzeko baliabideak

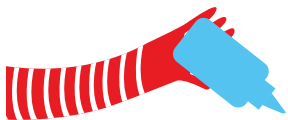
PRESTAKETA

Pertsonaia bakoitzaren papera zabalago garatu eta parte-hartzaileen artean banatu. Dokumentazio osagarria presta daiteke talde parte-hartzaile bakoitzari bere pertsonaia prestatzen laguntzeko.

EBALUAZIOA

Ondorengo ebaluazio-irizpide hauek hartuko dira kontuan:

- * Mundu guztiak parte hartu du neurri berean?
- * Denen artean adostea lortu dute?
- * Kolektiboren bat berean tematu da edo negoziaketa bertan behera utzi du?
- * Denon ongizatea edo behar bereziak dituen kolektibo baten egoera hobetzea bilatu da?

Hezitzaileentzako oharrak:

→ Adinen arabera egokitzapenak honako alderdi hauek aintzat hartuz egingo dira: dramatizazioa lantzeko aukeratu den gaiaren zailtasuna, lanaren sakontasuna, komunean jartzean eztabaidatu den puntu bakoitzaren inguruko analisia eta hausnarketa, eta amaierako eztabaida eta ateratako ondorioak.

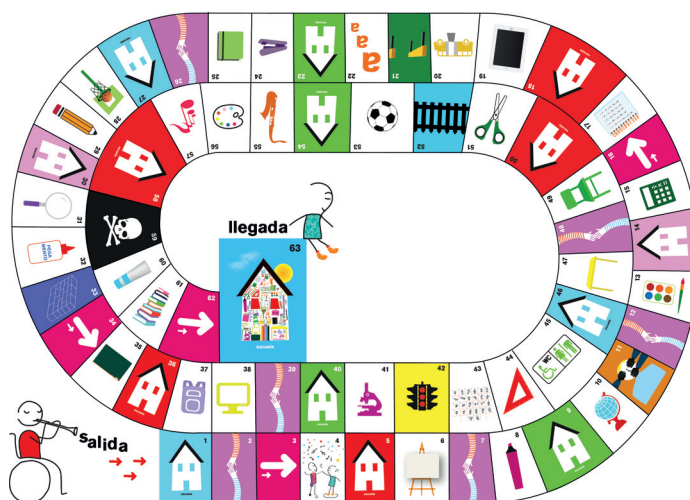
→ 14 urte baino gehiago dituztenentzat, behar beste denbora izanez gero, dinamika bi saiotan egitea proposatzen da, informazioa zabaltzeko. Hartara, benetako errealitateetara gehiago hurbil liteke, eta eztabaida aberatsagoa izango litzateke. Horretarako, baliabide hauek iradokitzen ditugu:

<http://www.once.es/new/otras-> www.un.org/esa/socdev/enable/documents/tcccconvs.pdf
www.fundacioncnse.org
www.fiapas.es

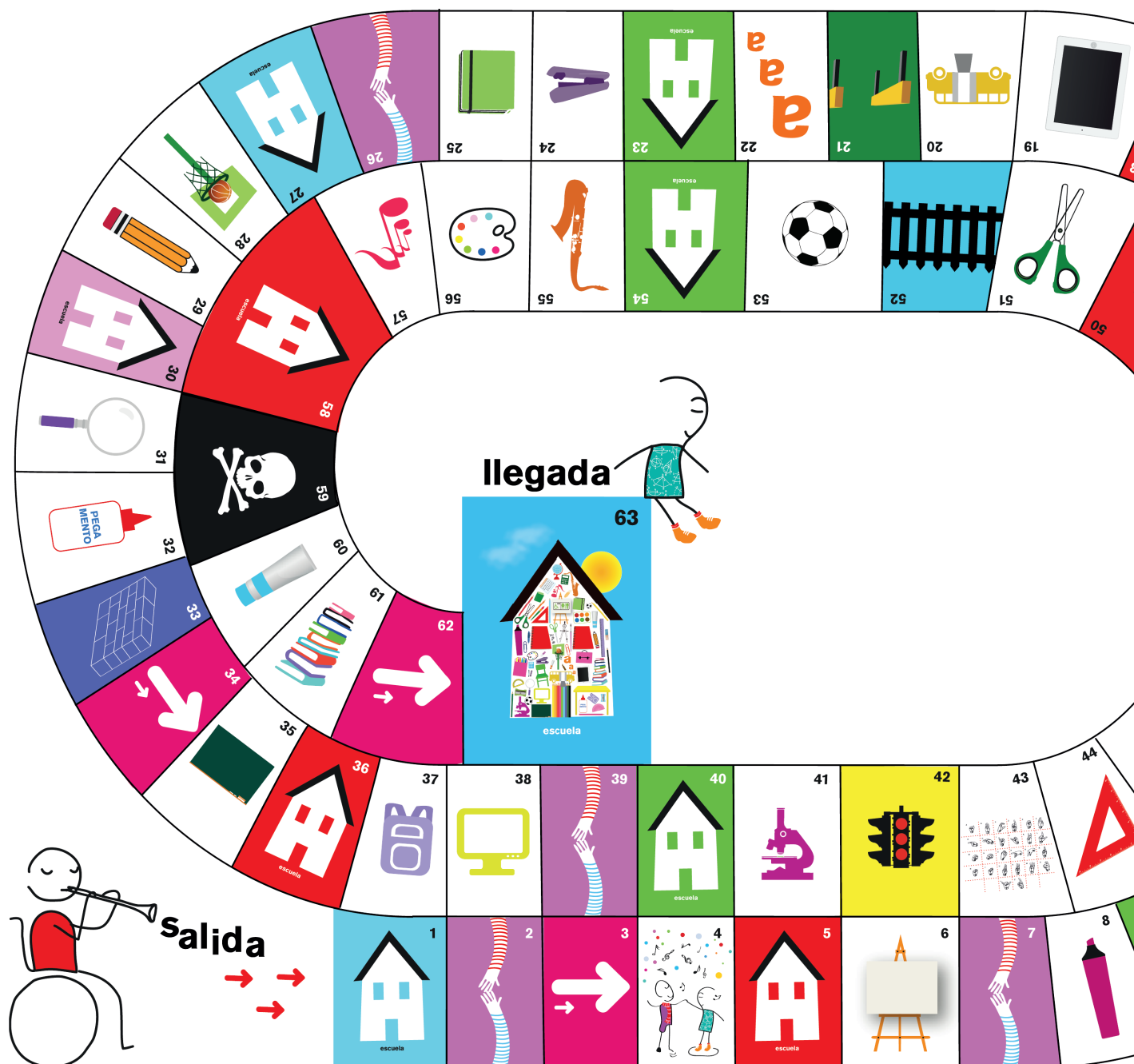
→ Ahal bada, komenigarria izango litzateke norbait gonbidatzea, adibidez, erakunde ofizialen ordezkariak eta partikularrak, islatutako testuinguruetan hezkuntzaren egoerari buruz duten ikuspuntua azal dezaten.

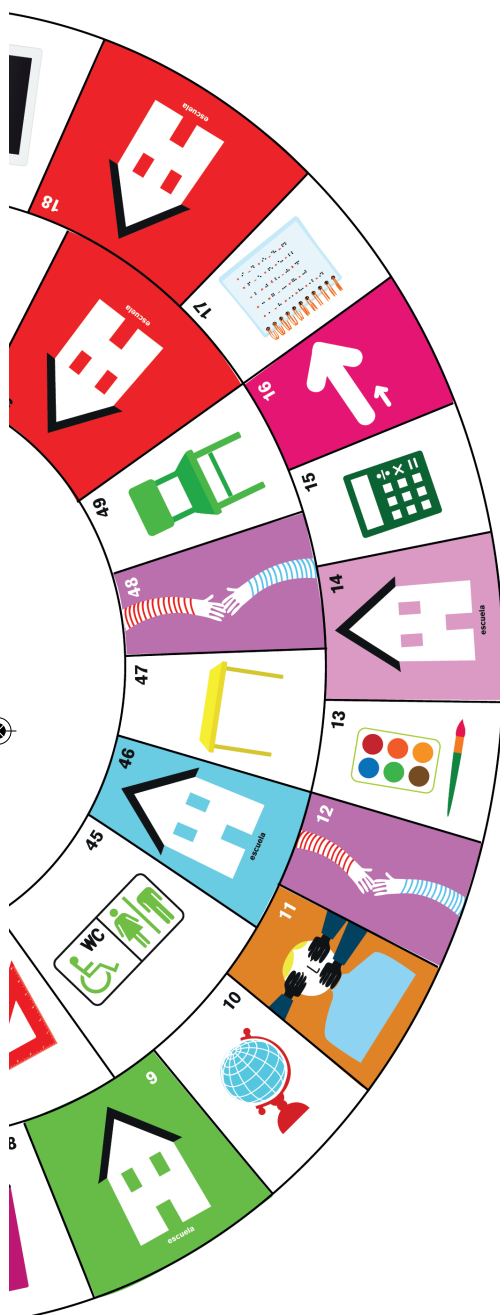
MOBILIZAZIO JARDUERA

GUZTIONTZAKO HEZKUNTZAREN ALDE MUGITU

GUZTIONTZAKO HEZKUNTZAREN ALDE MUGITU

HELBURUAK

1 Hezkuntza inklusiboa izatearen garrantziaren inguruan landutakoa nahiz 2015erako Guztiontzako Hezkuntza lortzeko estatuen konpromisoa beharrezkoa dela azpimarratzeko landutakoa laburbiltzea.

2 Munduko mobilizazio **jardueran** parte hartzea, partaideek urritasunak dituzten pertsonen hezkuntzarako eskubidea izateko dituzten oztopoak salatu ahal izateko eta politikariei mundu osoko errealitate horren aurrean duten erantzukizuna exijitzeko.

NOLA PARTE HAR DAITEKE?

Laukitxoaren joko batean parte hartzea proposatzen dizuegu, “**antzara joko**” tradizionalaren antzekoa da eta “**Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu**” du izena.

Jarduera honekin, proposamen didaktikoetan zehar landutakoa laburbildu nahi dugu eta mundu osoan zehar gauzatzen ari den mobilizazioarekin bat egin nahi dugu.

“Guztiontzako hezkuntzaren alde mugitu” hainbat laukik osatzen dute. Lauki batzuetan probak egongo dira, taldetxotan gainditu beharko dituzte, eta probetan, hausnartu egingo dute eta urritasunak dituzten pertsonen (bereziki Hegoaldeko herrialdeetan egoera latzetan bizi diren pertsonen) beren hezkuntzarako eskubidea erabiltzeko dituzten oztopoak biziko dituzte. Laukiak banandurik egongo dira, eremu zabal batean kokatuta, eta partaideek, batetik bestera mugitzeko, beren fitxa mugitzeaz gain, fisikoki lekualdatu beharko dute.

Jokoa bukatzean, ez da talde irabazlerik egongo; aitzitik, denek egin beharko dute keinu bat, amesten eta desiratzen dugun hezkuntza inklusiborako ekarpena eginez.

Beren hausnarketekin egoera hau beren ordezkari politikoei salatzeko beharra senti dezatela eta horretarako toki bat izan dezatela nahi dugu.

Hori dela eta, jarduera egin ondoren, politikari bat jolastera gonbidatzea proposatzen dizuegu, egindako lana transmititu ahal izateko aukera izateko, taldeek erantzukizunak eta konpromisoak eskatzeko, hezkuntza inklusiboa errealitate bihurtzeko.

Horretarako, gonbidapen-gutun baten eredu bat proposatzen dizugu, eta materialarekin eta jokoaren jarraibideekin batera aurkituko duzu hemen:

<http://www.cme-espana.org/materiales>

Sar zaitez web orri honetan:
www.cme-espana.org eta

- Erregistratu HAME astean izan duzun parte-hartzea
- Osatu material didaktikoen ebaluazioa
- Jarraitu Espainiako HMK gizarte-sareetan (logoak + helbideak)
 - https://twitter.com/CME_es
 - Campaña Mundial por la Educación España

Dirección de arte, diseño e ilustraciones: Maribel Vázquez

GAITASUNAK BATU DITZAGUN
HEZKUNTZA INKLUSIBOA JASOTZEKO ESKUBIDEAREN ALDE

www.cme-espana.org
HEZKUNTZAREN
Aldeko Mundu-kanpainia
Espainiako koalizioa

Hezkuntzaren aldeko Mundu-kanpainaren Espainiako Koalizioa honakoek osatzen dute:

Eta Hauek dira Estatuan HAMA egitasmoan parte hartzen duten erakundeak:

Laguntzaileak:

Europar Batasunak*
Proiektua finantzatzen du

* Argitalpen hau Europar Batasunaren laguntzarekin gauzatu da. Argitalpen honetako edukien ardura Hezkuntzaren aldeko Munduko Kanpainarako Espainiako Koalizioarena baino ez da, eta edukiek ez dute inolaz ere adierazten Europar Batasunaren iritzia.